

TRAMPSKÝ SPRÁVODAJ

tramp klubu bratislava

Číslo 325,326,327,328

Marec, Apríl, Máj, Jún 2020

Februárové stretnutie TCB, (str. 10)

Februárové stretnutie TCB, (str. 10)

Jarný výšlap TO Eldorado Dúbravka a TO Michigan, (str. 17)

Jarný výšlap TO Eldorado Dúbravka a TO Michigan, (str. 17)

Biele skaly – Oheň kamarátov, (str. 22)

Trampovanie Račianskou oblasťou, (str. 22)

Brigáda na Majsmiarovom laze, (str. 22)

Chystanie dreva na Vlčom Vrchu, (str. 23)

AHOJ kamaráti!

Tramping a trampí za viac ako 100 rokov trvania zažili už všelijaké prekážky, zákazy a obmedzenia v rôznych režimoch. Žiadnemu z nich sa však nepodarilo úplne obmedziť spoločné stretávanie sa.

Starší trampí v 70. r. 20. storočia iniciovali pravidelné mesačné stretnutia, ktoré predchádzali vzniku dnešného Tramp clubu. Sledovaní štátnou bezpečnosťou, museli si všelijako poradiť s neprajnosťou vrchnosti, ale stretávať sa neprestali.

To k čomu došlo v našej spoločnosti, ako aj na celom svete v dôsledku respiračného ochorenia COVID 19 a nebezpečenstvu jeho prenosu, je situácia pre ľudstvo úplne nová, neznáma.

90 - ročný Čárli z TO Eldorado 1945 mi hovoril, že za svoj dlhý život zažil všeličo. Vojnu, povojnové roky, nástup nového režimu, uvoľnenie, opäť tvrdý režim, Nežnú revolúciu

a všetky spoločenské zmeny, ktoré s týmito udalosťami prišli. Nikdy sa však nestalo, že by nemohol ísť von, nemohol sa stretávať s blízkymi a ešte aj do obchodu musel ísť s rúškom a rukavicami. A čo bolo najhoršie – nikdy sa nestalo, že by nemohol chodiť hrať s partiou muzikantov. Všetky činnosti sa mu behom týždňa zmenili na sedenie doma, komunikáciu iba po telefóne či chodenie von tak,

aby sa s nikým nestretol.

Podobne sme toto neuveriteľné obdobie nazývané „korona kríza“ prežívali všetci. A tiež sme nechápali, ako môže niečo neviditeľné tak naraz zmeniť život väčšiny ľudstva zo všetkých kontinentov. Aj ten náš, trampský. Z týždňa na týždeň sa začali rušiť plánované Víťania jari, vandre, splavy, sleziny, hrania. A nevedeli sme dokedy bude takáto situácia trvať. V takýchto

situáciách sa mnohí obraciame k tomu, čo zostáva napriek mnohým zmenám nemenné a hľadáme oporu. Pre trampov je to príroda.

Neustále ľudmi ničená si na chvíľu naozaj vydýchla – zastavila sa všetka doprava a výroba, pár týždňov stačilo na to, aby sa vyčistil vzduch a aj vo veľkých mestách sme opäť mohli vidieť v noci jasné, hviezdnaté nebo, vyčistili sa rieky, vrátili sa do nich pôvodné živočíchy. Práve príroda ľudom – a aj tým,

ktorí si ju nevážia, opäť podala pomocnú ruku a mohli v nej tráviť zdravotné vychádzky aj počas obmedzení. Určite ste boli niektorí aj na mieste, spojenom s najstaršou históriou ľudí, žijúcich na našom území. Je ním hrad Devín na sútoku riek Moravy a Dunaja. Jeho kamenné, majestátne hradby na vysokej skale sú tiež niečo, čo oddávna zostáva po stáročia na svojom mieste a ani v tejto rýchlej dobe plnej zmien sa nemení. Preto krásny záber hradu Devín v pozadí so zasneženými rakúskymi Alpami tvorí titulnú stranu toho čísla. Poslal ho do redakcie Milan – Sojka.

Prešli tri mesiace a my sa postupne vraciame k predchádzajúcemu spôsobu života. A k tomu patria aj pravidelné stretnutia Tramp clubu na Slamke, na ktorých je pre Vás vždy pripravený aj nový Trampský spravodaj. Po štyroch mesiacoch sa Vám teda do rúk dostáva rozšírené štvor - číslo. Keďže väčšina výtlačkov sa predáva na stretnutiach Tramp clubu - a tie sa nemohli kvôli obmedzeniam konať, nemalo význam Spravodaj vydávať. Poštou by totiž nebolo možné všetkým časopis posielat'. Tvorcovia časopisu a redakcia veríme, že sa takáto situácia nebude opakovať a tento oveľa hrubší výtlačok je výnimkou.

Februárové stretnutie na Slamenej Búde bolo 25.2. 2020. Podobne ako januárové stretnutie, ani druhé tohtoročné sme našťastie nemuseli začať smutnými udalosťami (to sme však netušili a ani vo sne by nás nenapadlo, čo nám prinesú nasledujúce dni, týždne a mesiace)...

Šerif TCB Džipo po privítaní zablahoželal oslávencom Kidovi a Pubovi k 84 narodeninám. Obaja dostali bábovku, rozdelili sa s kamarátmi a ponúkli aj vínom. Tretí oslávenec Stanley (86 r.) nemohol prísť ale všetkých dal pozdravovať. Rovnako sme tlmočili pozdravy od ďalších starších kamarátov Šperháka a Lubyho.

Pubo s mandolínou spolu s muzikantmi oslávencom zahráli peknú pesničku a plno ďalších - aj starých slovenských piesní, hrali počas celého večera. Na redakčnom stole bol februárový - Trampský spravodaj č. 324 a odznak vydaný Tramp clubom pri príležitosti 30. výročia jeho založenia.

Titulka: Hrad Devín

Kresba: Milan Sojka

Trampský spravodaj: Vydáva Tramp club Bratislava pre vnútornú potrebu. Trampský samizdat nie je distribuovaný v obchodnej sieti ani v sieti PNS. Uzávierka bud. čísla bude: 20. 7. 2020. Príspevky do TS posielajte na adresu: trampsky.spravodaj@gmail.com
Redakcia: Andy Bábovka, Lewis, Džipo

Toto číslo vytvorili: Andy Bábovka, Kiri (fotky, titulka a zalomenie, príprava na tlač)

Júlové stretnutie bude 8. 7. 2020

Augustové stretnutie bude 25. 8. 2020

Na redakčnom stole bol nový Trampský spravodaj s kresleným PF Tramp clubu Praha na obálke. Vytvoril ho, podobne ako mnoho iných pekných a vtipných obrázkov, Havrda z TO Mantrap.

Napísala: Andy Bábovka Foto (str. 2 + 3): Džipo + Tatanka

PREPÁČTE

Vo februárovom TS bol v tiráži nesprávne uvedený autor kresby - PF TC Praha na titulke časopisu. Je ním Havrda, z TO Mantrap.

Andy Bábovka

OZNAM O ZRUŠENÍ 27. slovensko-českého potlachu

Kamarátky a kamaráti, z dôvodu situácie a obmedzení ohľadom ochorenia COVID 19 sa tohtoročný 27. slovensko-český potlach

V plánovanom termíne 28. – 30. 8. 2020 nebude konať. Potlach sa prekladá na termín **3. – 5. 9. 2021**. Dúfame, že sa všetci v zdraví stretneme.

Za všetkých organizátorov palec zalamuje Kľačko

Povstaňte kamaráti !

Počas štyroch mesiacov prišli do redakcie smutné správy:

Vo veku 77 rokov 1. marca zomrel český spevák, textár a karikaturista Honza Jan Vyčítal, známy ako spoluzakladateľ skupiny Greenhorns – Zelenáči v r. 1965. Od r. 1974 nesmel z politických dôvodov písať texty piesní. Robil to ale naďalej pod rôznymi pseudonymami.

V r. 1999 musel pre problémy s ľavou rukou prestať hrať na gitaru. Odvtedy už len spieval a moderoval vystúpenia kapely.

Zdroj: kultura.pravda.sk z 2.3. 2020; foto: martindroppa.blog.sme.sk

So smútkom oznamujeme, že dňa 18. marca vo veku 53 rokov, navždy odišiel kamarát Boďo Bohdan Hemžal. Chodieval na TO Medveď zo Zochovej chaty.

V sobotu 16. května nás vě věku 94 let opustil kamarát Rejža – Vladimír Horák. Viac na str. č. 15

Dňa 24. mája nás navždy opustil kamarát tramp Mrko Ján Milde. Medzi trampov ho priviedol Tlačénka z TO Bandolero Trnava. Mrko bol iniciátorom organizovania „Tlačénkovho memoriálu“ vo futbale na Sokolských chatách. Začiatkom tohto roku po návrate z Indonézie sa u neho prejavilo závažné ochorenie, ktorému vo veku 67 rokov podľahol.

Poslal: Bublína

S bolesťou v srdci oznamujeme, že dňa 29. května ve věku nedožitých 79 let navždy odešel Jan Plevka – Satan. Zasloužil se o činnost SBO Brno, Old boys Brno a byl jedním z hlavních pořadatelů 5. a 8. Celosvětového trampského potlachu v Kanadě.

Posal: Fred Jedlička

V hlbokom zármutku oznamujeme, že dňa 17. júna nás vo veku 73 rokov nečakane, po krátkej ťažkej chorobe, navždy opustil člen našej osady Stenly - Stanislav Kmeť. Ako poznamenal jeden z kamarátov: „Stenly – slniečko zapadlo ...“

Kamaráti z TO Pohoda Karlova Ves, Bratislava

Nech žije!

Blahoželáme

Jozef „Benčo“ Benčúrik, člen KKKV Iodenice, oslávil 5. 3. 80 rokov.

Antonín „Tony“ Linhart, člen TO Mantrap, zakladateľ a kapelník skupiny Pacifik, moderátor hudobných trampských a country podujatí, tvorca pravidelnej relácie „Ozvěny osadních ohňů“ na Country rádiu CZ, oslávil 3. apríla 80 rokov.

Jozef „Lewis“ Šikula, člen TO Mexico, dlhoročný technický redaktor a člen redakcie Trampského spravodaja, oslávil 24. mája 70 rokov.

František „Myšina Šaman“ Mitterhauzser, člen osady Manila, neskôr TO Starci, oslávil 13. júna 87 rokov.

Ladislav „König“ Král, člen partie Kačíňáci, oslávil 17. júna 83 rokov.

Lubomír „Luby“ Domes, člen TP(trampskej partie) Túlaví starci, oslávil 22. júna 89 rokov.

Ako najmladší brat známej súrodeneckej dvojice trampov Veľké a Malé Vajco je pamätníkom éry trampingu prvej polovice 20. storočia. A vynikajúcim zdrojom informácií pre mladšiu generáciu trampov. Kvôli zdravotným problémom už dlhšiu dobu nemohol prísť medzi kamarátov, ale vďaka vynikajúcej počítačovej zručnosti je o dani v trampskom vete pravidelne informovaný. Neúnavne pracuje na spracovaní a archivovaní trampských zážitkov z minulosti. Luby denne komunikuje aspoň prostredníctvom počítača s kamarátmi, triedi vzácny archív fotiek približujúci trampingu v Bratislave a okolí od konca 30. rokov minulého storočia a sleduje všetko dianie v trampskom svete. Žiaľ ako hovorí, aj to negatívne (auto potlachy, pívne hodokvasy nazývané: potlach, oslavy, výročia a pod.)

Luby, nech Ti Tvoja energia vydrží aj do desiateho desaťročia Tvojho veku.

Pavol „Mesác“ Zvalo, člen TO Rivada, oslávil 29. júna 84 rokov.

Jubilantom blahoželáme a prajeme veľa zdravia.

Redakcia TS

Spomienka na Rejžu

V sobotu 16. května nás opustil ve věku 94 let kamarád Vladimír Horák – Rejža. Osadník Paběrek, účastník Old Boys Expedition a Čtvrťkařů. Nejstarší aktivní brdský tramp, který i ve svém vysokém věku pořád jezdil na vandry do lesa, i když již v poslední době musel používat hůl a batoh si vozil za sebou na

dvoukolovém vozičku. Byl nám velkou inspirací, že když se opravdu chce, tak se dá trampovat i do hodně vysokého věku. Nezapomenu na mrazivé ráno, kdy jsme se probudili do nového sněhu a ze svého spacáku jsem koukal na Vladimíra, jak se spokojeně souká z přístřechu a ze spacáku a oprašuje svojí mandolínu od navátého sněhu. Tehdy jsem si říkal, že to snad není možný, tomuhle frajerovi přece nemůže být 89 let! Část kamarádů mu říkalo Rejžo. Byl totiž režisérem a scénáristou u České televize a před tím u Armádního filmu, než byl z něho vyhozen, když odmítl podepsat souhlas se vstupem spřátelených vojsk v roce 1968. Na svém kontě má přes 300 krátkých filmů, z toho i známou TRAMPSKOU TRILOGII. A právě natáčení této trilogie bylo příčinou, že se ve svých 65 letech stal trampem. Do té doby byl „pouhým“ vodákem, zdatným sportovcem a v mládí skautem. Kousek od Zlatého dna si postavil ve smrkové houštině malý camp, kterému jsme začali říkat Rejžův camp a svoje trampství vzal velmi vážně a považoval si ho. Bylo ho možné potkat skoro všude, nejen na Brdech a s Paběrky. Když nám vyprávěl jak skautoval na Poloninách Podkarpatské Rusi, kde se v roce 1925 narodil v Užhorodu v rodině českého legionáře, tak jsme tehdy měli pocit závanu

dávné historie, neboť o tom se dnes už učí v dějepisu. Dalo by se toho o Vladimírovi napsat hodně. Třeba jak na prvním setkání s Paběrky přišel s obrovským červeným báglem, nebo když v průběhu natáčení posadil Tonyho Linharta a Pacifik do otevřeného jeppu a nechal je - k jejich naprostému překvapení - projet myčkou. Nementoroval, neměl potřebu poučovat „ty mladé“ a nestěžoval si, prostě optimisticky přijímal život tak jak jde, v dobrém i v tom horším.

Jestli jsem u někoho ve svém okolí věřil, že se hravě dožije sta let, tak to bylo u Vladimíra. Moc se těšil na letošní léto, až popluje s osadou Berounku. Bohužel, nemoc o které se teď tolik píše a mluví rozhodla jinak.

Vladimíre - Rejžo, bylo nám všem ctí.

Napísal: Tony, www.trampskymagazin.cz, 21. máj

Foto: „Na Vánoce ráno ...“: Obluda

Správa o odchode Rejžu ma veľmi zarmútila, verila som, že sa sním ešte tento rok budeme môcť stretnúť, keďže v poslednom čase sme si len písali a vymieňali fotky. Spoznala som ho pred pár rokmi, pri natáčaní jednej časti seriálu Českej TV o trampingu „Zvláštní znamení touha“. Bolo to v kolíske trampingu – pri Vltave, na osade Utah. Predstavil sa nám ako mladý tramp, napriek tomu, že mu ťahalo na 90 rokov. K trampingu sa totiž dostal ako 65 ročný. Celý život športoval, chodil na vodu, ale trampung bližšie spoznal až keď zač. 90. r. min. storočia režíroval tri dokumenty (viď článok vyššie). Tie ho pre tento spôsob trávenia voľného času nadchli. A tak začal trampovať s o desiatky rokov mladšími. Neodradili ho ani snehové záveje v zime. Vo vyššie spomínanom seriáli kameraman v zábere na Rejžov maskáčový prístrešok na spanie zaostrí na kolíčky, na ktorých sú červené šnúrky. Na otázku načo mu tie šnúrky slúžia, užasnutému režisérovi Křístkovi Rejža odpovedá, že preto, aby ich v snehu ráno pri balení ľahko našiel.

Výbornej fyzickej kondícii sa tešil aj vďaka pravidelnému otužovaniu – plávaniu v otvorenom bazéne po celý rok. Pre veselú povahu, inteligenciu, rozhľad a aj hru na mandolínu bol obľúbený a vítaný na stretnutiach kamarátov aj o polstoročie mladších. Ani počítačová komunikácia mu nerobila problém. 94 rokov je krásny vek, niekto poznamená, veď si už dlho a pekne požil. Rejža ale patrí práve k tým vzácnym ľuďom, ktorí môžu veľa dávať druhým aj keby mali 100 rokov. Preto je odchod takéhoto človeka o to viac smutný. Lúčim sa Tonyho slovami – Rejžo, bolo mi ct'ou ...

Andy Bábovka

Ako prežívali korona krízu naši old boys?

Počas marca, apríla a mája sa komunikácia nás všetkých s rodinou a kamarátmi zúžila najmä na telefonický kontakt. Mňa zaujímalo, ako dni odlúčenia

a počiatočného uzatvorenia sa v svojich príbytkoch zvládajú naši trampsí kamaráti, ktorí už pred prekročili prah osemdesiatky. Samozrejme bolo to aj najmä v obavách o ich zdravie. S osadníkmi TO Eldorado 1945 Čárlim, Stanleyem, Pubom a aj s Lubym, Šperhákom i Šamanom Myšinom som sa počas našich telefonátov mala vždy o čom porozprávať. Našťastie naši trampsí pardáli sú zocelení rôznymi životnými skúškami a zaslúžia si obdiv, ako toto ťažké obdobie zvládli oveľa lepšie ako mnohí omnoho mladší.

Chlapci, za všetkých Vám prajem najmä dobré zdravie a verím, že sa čoskoro uvidíme.

Andy Bábovka

Správy z osád

●● Jarný výšľap TO Eldorado Dúbravka a TO Michigan

Biele skaly - 7. marec 2020

Posledné trampsé stretnutie pred vypuknutím korona krízy

Sobota pred 9. h. sa postupne stretávame pri bývalom kine v Bratislave - Dúbravke. Okolo pol desiatej po príchode organizátorov z Bielych skál - Iča z TO Eldorado Dúbravka a Masa s Plúcem z TO Michigan, nás 36 + 2 deti + jeden pes vyrážame k lesu cez Brižitskú ulicu.

Nebude to zvyčajný výšľap, dnes sa totiž dozvieme aj niečo o udalostiach, ktorými sa naše mesto a jeho okolie zapojilo do svetových udalostí spred vyše 100 rokov.

Prichádzame k prvej z dvoch info tabúl o 1. svetovej vojne a kavernách – opevneniach vybudovaných v dôsledku vojnových udalostí. Vodník z TO Yukon, zástupca OZ Bunkre nás stručne oboznamuje so zaujímavou históriou vzniku týchto podzemných úkrytov:

Výstavba kaverien vypukla v roku 1914 ako reakcia na výrazné zhoršenie politickej situácie. Tieto podzemné úkryty boli vytvorené razením do skaly či vyhlbením, oboje robené ručne. Kaverny sa v Bratislavskom lesoparku ťahajú od Dúbravskej hlavice, cez Karlovu Ves, Železnú studienku, Kamzík až Briežky (všetko sú to časti Malých Karpát v Bratislave). Slúžili na obranu bratislavského predmostia ako forma samostatných delostreleckých postavení sústredených do oporných bodov delostreleckých kaverien. Tie boli postavené, aby bránili mesto zo všetkých strán. Budovali sa na výšiniach s dobrým výhľadom. Kaverny boli svojho času budované tak, aby dokázali vzdorovať najmodernejším zbraniam doby. V roku 1916 však už úroveň delostrelectva pokročila natolko, že by bunkre ukrytých ľudí neochránili pred zásahom. Vojensky v 1. svv. teda neboli napokon využité. Z toho dôvodu stratili svoj účel a armáda ich odovzdala pôvodným vlastníkom pozemkov. Neskôr v 2. svv. tieto dúbravské kaverny slúžili na úkryt obyvateľov a v karloveských kavernách na Dlhých dieloch a nad Juventou sídlila nemecká armáda.

Znovu sprístupnené niektoré z nich sú vďaka nadšencom - členom OZ Bunkre a ich kamarátom. Podobne – tak ako ich predchodcovia, museli storočím zasypané a zarastené kaverny znovu ručne svojpomocne odkopávať, vyčistiť a sprístupniť. Vodník nám dve kaverny, chránené mrežou, otvoril. Mohli sme tak vojsť dnu najprv vybetónovanou prístupovou chodbou a potom jaskynnou chodbou do tmavých priestorov. Podobne to bolo aj v ďalšej kaverne, v ktorej boli vystavené predmety, nájdené počas výkopových prác.

Od kaverien lesom stúpame ďalej. Rastú snežienky, na niektorých miestach už rástol medvedí cesnak, ktorému mnohí neodolávame, cestu nám skríži salamandra škvrnitá.

Napokon prichádzame na jedno z najkrajších miest spojených s trampingom - Biele skaly. Trampi toto miesto navštevujú mnohé desaťročia a svojou prirodzenou krásou učarovalo už niekoľkým generáciám – najmä skautom a trampom. V súčasnosti je domovským flekom trampských osád TO Eldorado Dúbravka (zal.1973) a TO Michigan (zal. 1981).

Rozhorel sa oheň, vytiahli sa zásoby jedla a pitiva, muzikanti vybalili nástroje a začala zábava. K spoluosadníkom z Eldoráda sa pridáva Beruška a aj s Ičom a Michigancami nám s Pedrom oznamujú, že majú kúpených vyše 20 lístkov na Pekaringo, ktoré vystúpi v sále Lucerny v Prahe. Bude to v októbri na koncerte pri príležitosti 100. výročia trampskej piesne. Podpora ďalších kamarátov na veľkom koncertnom podujatí nás poteší a bude to aj veľká podpora kapely na slávnom pražskom pódiu.

Pri príchode na Biele skaly si nemožno nevšimnúť totemy stojace pod skalnou stenou. Je ich sedem (sprava na fotke str. 4 - hore):

Totem TO Estacado, dva majestátné totemy zo 17. slovensko-českého potlachu (r. 2010) v Lozorne, medzi nimi je menší, starší totem - 10. výročie TO Michigan, ďalej totem TO Eldorado Dúbravka, totem z 23. s.-č. potlachu v Závode (r. 2016) a napokon totem z 25. s.-č. potlachu na Bukovej (2018). Všetky totemy sú z dielne bratov Masa a Plúceho z TO Michigan, nátery a farby robil Ringo, šerif TO Eldorado Dúbravka.

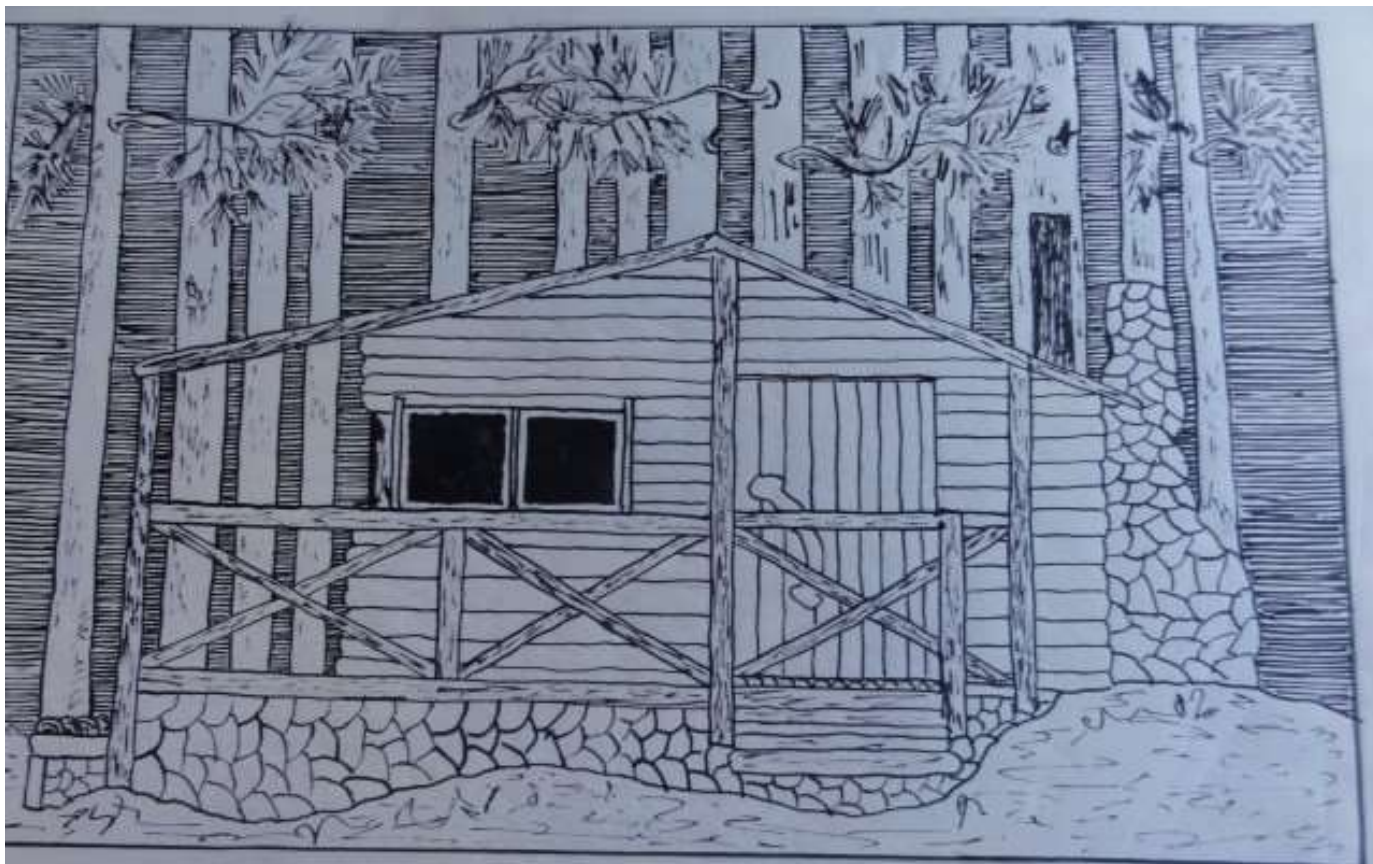
Po pár hodinách sa postupne lúčime s krásnym miestom a presúvame sa do Dúbravky - reštaurácia Hurikán. V nej organizátori zabezpečili a čiastočne zasponzorovali chutné jedlo, ktorého bolo dostatok pre vyše polstovku ľudí, ktorí sme sa tam postupne zišli. K dobrej nálade prispela aj hudba. Zahrali gitaristi Charlie, Gombík, Motýl, Plutva a Pedro so svojim basákom Ringom z Pekaringa. Päť hodinový hudobný kolotoč skončili po deviatej večer, zábava však pokračovala - ako to už tradične býva, do rána.

Chlapci organizátori, patrí Vám poďakovanie za vydarenú akciu.

*Článok napísala: Andy Bábovka. TO Pohoda Karlova Ves, Bratislava; marec 2020
info: kaverny - Vodník; info totemy – Maso a Plúce
foto (str. č. 4 + 5): Milan – Sojka, Šprickeš, Dandy, Pedro*

●● 20 km v kanadách po Malých Karpatoch a 70 km plavby na kanoe po Dunaji

Čiastočné uvoľnenie v apríli sme s Pedrom využili na návštevu trampských osád v okolí Bratislavy. Začali sme na Košarisku pri Cementárke. Davom ľudí, ktorým zavreli nákupné strediská a zrazu zistili, že v prírode je oveľa lepšie, sme sa vyhýbali chodníkmi mimo značených či vychodených ciest až sme prišli na budy osád Faiwatha a STO Nemecká dolina. Pozdravili sme sa so Šaňom a opäť mimo chodníkov sme pokračovali pod Volhovisko. Vďaka prírodnej zvláštnosti, ktorá zostala zachovaná aj napriek rozsiahlemu výrubu a

ťažbe sme bez problémov našli zrub Zálesák – Tedovu búdu. Za takmer 70 rokov toho už prežila mnoho, rôzne prestavby, napadnutie drevokaznou hubou, spustnutie i smetisko bezdomovca. Posledné roky je pod patronátom ľudí, ktorí chatu aj okolie vyčistili, opravili, doplnili, dali nový náter. Je to ale zároveň aj nie je Zálesák, aký poznáme z fotiek trampov, ktorí na neho kedysi chodievali, či z kreslených obrázkov od Juckyho z TO Manila (foto v článku) z jeho Stopárskeho denníka. Časom sa všetko postupne mení a zmenilo sa aj celé okolie. Kedysi mladý, hustý ihličnatý les, ukrývajúci pod svojimi konármi legendárny zrub, za roky vyrástol. Stále ale bol dobrým úkrytom pred množstvom turistov, výletníkov, neskôr aj cyklistov. Dnes, pár rokov po úplnom vyrúbaní všetkých mohutných ihličnanov a nešetnej devastácii okolitej prírody ťažobnými lesnými mechanizmami, stojí Zálesák obklopený už iba listnatými stromami. Vyzerá, ako keby ho džin z Aladinovej lampy chytil

a preniesol na úplne iné miesto. Našťastie vďaka starostlivosti je stále tam, kde ho kedysi dnes už zosnulí trampí postavili. Predstavuje tak jednu z posledných spomienok na obdobie hustých lesov bez ľudí, čistých prameňov a potokov, kde trampí mali svoje chodníčky, fleky, búdy. Lúčime sa so slnkom zaliatym Zálesákom a pokračujeme ďalej cez bývalé Ondatry na Poslednú zastávku, kde si s Gomprom, šerifom TO Dixon, aspoň slovne pripomenieme 35. výročie založenia osady. V posledných rokoch ho oslavovali potlachom vždy v apríli, tento rok to však kvôli obmedzeniam nebolo možné. Pokračujeme k Bojovým vlkom a neveríme vlastným očiam. Zrejme víchrica a následná ťažba okolie zmenila na nepoznanie. Stretávame tu cyklistu, ktorý sa po rokoch prišiel pozrieť na miesto, kde ako mladý chlapec chodieval s Kickom a Bojovými vlkami (viac TS č. 301 marec 2018).

Prichádzame na asfaltku pod Horvátkou. Les je preriedený polomom, potok tu vytvoril menšie jazierko, v ktorom podľa ohryzu na stromoch kraluje bobor. Výskyt bobra je v posledných rokoch veľký. Kam sme sa za posledné štyri mesiace s Pedrom vybrali, tam sú stopy po jeho tesákoch: na Dunaji, pri hrádzi, v lesoch Malých Karpát, pri rieke Morave, na Záhorí pri Kuchyni, v Gajaroch či Vysokej pri Morave. Postupne stúpame smer Biely kríž. Cez takmer úplne preriedený les vidno budovy - Veľký aj Malý Javorník. Množstvu ľudí a cyklistov a sa dá stále ťažšie vyhýbať, každý si chce užiť krásu Malých Karpát. Škoda, že mnohí chruňovia si nechcú prírodu užiť, ale „urvať z nej a pošpiniť“ - nechávajú servítky, obaly z tyčiniek, papierové vreckovky, plechovky, špaky z cigariet pohodené v lese. Nepoučiteľne fackujú prírodu, do ktorej prišli na „zdravotnú vychádzku“ a správajú sa k nej ako k odpadkovému košu.

Horáreň Biely kríž, pre trampov Kocmunda, je po rekonštrukcii. Horár Kocmunda by asi neveril vlastným očiam, keby videl, čo sa v okolí horárne dnes deje. Na lúke pred ňou oddychujú pestrofarebné davy, občerstvenie ponúka veľký bufet z boku horárne. Obsluha je rýchla, ale ponuka sa zďaleka nevyrovná kvalite chutných domácich polievok, pagáčikov a koláčikov bufetu Včelín, ktorý musel ustúpiť novej dobe a novým pánom. Unikáme do ticha lesa a okolo Márovej búdy Vajnorskou dolinou postupne zídeme na električku do Rače. Po ceste sa ešte zastavíme na osade Old Klondike, domáci tam nie sú, tak u susedov ich nechávame pozdravovať.

Foto (str. 28): Premeny Zálesáka v rokoch 2013 - 2020; foto (str. 29): Po Malých Karpatoch

V druhej polovici mája sa v karloveskej zátokke s Pedrom nalodíme do nášho nafukovacieho kanoe Yukon. Plánujeme tri dni stráviť plavbou po Dunaji. Plavíme sa cez Bratislavu, Dunaj je podobne ako cestné komunikácie v dobe C 19 bez dopravy, prázdny, tichý, pokojný. Prvá zastávka je v Micherovej zátokke, nechávame pozdrav kamarátom na US kesone. Bufet Relax s rúškami

a odstupmi funguje, posedíme, je teplý, slnečný podvečer. Pokračujeme v plavbe popri Lodenici kormorán, pozeráme zblízka na mohutnú stavbu diaľničného mosta cez Dunaj. Kus lužného lesa padol za obeť tomuto monštru. V deň keď po ňom začne 24 hodinová nonstop doprava skončia krásne, tiché večery na brehu Dunaja a spev vtákov, ak tam nejaké zostanú, zanikne v hluku a už ho asi nikto nebude počuť.

Noc trávim na fleku trampskej osady, kamaráti domáci tu nie sú, víta nás iba bobor, ktorý pleskne chvostom o hladinu a dáva tak najvo, že už nikoho v svojom teritóriu nečakal. Noc je chladná, východ slnka prekrásny, ráno pri mojej rozcvičke na móle ma nedôverčivo pozoruje bobor, plávajúci sem a tam. Zahrejeme sa kávou uvarenou na kocke liehu v plecháčku. Nalodíme sa a plávime sa miestami kde niekde pod nami je v hĺbinách Ostrov kormoránov. Proti silnému vetru prepádluje cez Čunovo a prenášame loď do starého koryta Dunaja. Voda je pomalá, musíme sa poriadne snažiť. Pri Binderovej hrádzi, ktorá hučí ako malá Niagare, ďalšia prenáška. Vpravo je nedokončené dielo Dunakiliti. Rieka už dobre tečie, vôkol tichá krajina, plno volaviek, labutí, povznesene blízko nás pláva horenos bobor. Na brehoch kvitnú krásne kosatce – irisý žlté. Pred pauzou na obed si zaplávame v ľadovej vode, slnko na brehu nás ale vyhreje. Podvečer hľadáme miesto na nocľah, zabočíme do Nezábudkovej zátoky, plnej modrých kvietkov, ale je tam bahno a komáre. Kúsok ďalej objavíme pekný flek, piesčitý breh, drevený stolík, lavička. Okrem kosatca tu rastie prekrásny fialový kostihoj lekársky a záružlie močiarné. Pri vybaľovaní sa nám zdá, že prší. Nie je to však dážď, ale peniarka vrbová – cikáda, ktorá ale nevydáva charakteristický zvuk. Jej larvy pri požieraní listov na vrbach a topoloch vytvárajú penu. Keď je jej veľa, odkvapkáva z listov. A tak sme toto miesto nazvali „Kemp u plačúcej vrby“.

Na druhý deň sa priplavíme do nádhernej zátoky s krištáľovočistou vodou. Neodoláme a opäť si zaplávame. Obedná prestávka je v Hullam csarde, ktorá nesklamala, šéf je tam rovnaký už 30 rokov a otvoril kvôli nám skôr. Pokračujeme v plavbe, míňame krásne štrkové pláže, vplávame do vypúšťacieho kanála komôr Vodného diela Gabčíkovo. Naša plavba končí, vytiahneme a zbalíme kanoe, veci a peši prichádzame do asi 1 km vzdialenej krčmy v Sape – bývalé Palkovičovo. Kúsok odtiaľ nám o hodinu ide autobus do Dunajskej Stredy a odtiaľ vlak do Bratislavy. Medzimestská aj mestská doprava funguje fantasticky – zo Sapu do BA pred vchod domu, kde bývame sme sa dostali spolu za 10 € a 2,5 hodiny.

Foto (str. 30 + 31): Na Dunaji

Články a foto: Andy Bábovka + Pedro, TO Pohoda Karlova Ves, Bratislava

●● *Trampovanie Račianskou oblasťou 25. - 26. apríl 2020*

V sobotu 25. 4. sme sa stretli v Rači v Knižkovej doline kamaráti Fiko, Palči (TO Ohio), Peťo a Pedierko, aby sme vyrazili na vander po račianskych lesoch. V doline sme stretli aj kamaráta Ringa z TO Eldorádo Dúbravka, ktorý išiel na prechádzku do lesov.

Z Knižkovej doliny sme išli na vyhliadku Malá Baňa. Odtiaľ cez Pánovu lúku, až sme poobede prišli do oblasti nazývanej Granada, kde sme prišli na zrub osady Polnočný jazdec - Foxova buda. Zvítali sme sa s osadníkmi, ktorí nám ponúkli možnosť u nich zostať až do nedele. Na buda sa zastavili aj kamaráti Jahody a Číro. U Polnočného jazdca sme si zložili veci a išli sme údolím Bajzdrice - Vydrice popozerať trampske fleky a kamarátov. Zastavili sme sa na Sršnoch, Zlatej Líške, Gold river, u Zaja, išli sme sa pozrieť aj na Paseky. Nakoniec sme prišli ku Kocmundovej horárni, kde sme si dali v novej lesnej krčme pivo. Pozerali sme krásne výhľady na okolité Malé Karpaty ako aj rakúske Alpy. Už za šera sme sa vrátili na flek Polnočného jazdca. Večer pri ohni sme si zahrali na gitarách a bola veselá nálada.

V nedeľu poobede sme sa vybrali z Foxovej budy okolo fleku Tortuga a údolím Vydrice sme kráčali proti prúdu až sme sa napojili na zelenú značku pri kopci s názvom Nad Vydricou. Po zelenej značke sme kráčali cez Prostredný Vršok, Zbojníčku (s obzeraním krásnych výhľadov) až naspäť do Rače do Knižkovej doliny.

Článok a foto (str. 7): Pedierko

●● *Biele skaly Dúbravka 5. až 7. jún - 3 mesiace po ...*

Rubrika Správy z osád, ktorú práve čítaš, sa začína článkom o jarnom ohni na Bielych skalách 7. marca. Potom nastali tri mesiace, počas ktorých spoločné trampske stretávania neboli možné. A tak hneď ako to uvoľnenie obmedzení umožnilo, kamaráti z TO Eldorádo Dúbravka a TO Michigan opäť pripravili stretnutie – kamarátsky oheň, na známom krásnom potalchovisku v lesoch Dúbravskej hlavice. Počas troch dní sa tradične postarali o občerstvenie a spolu s kamarátmi a muzikantmi o dobrú zábavu.

**Napísala Andy Bábovka, info: Gombík TO Eldorádo Dúbravka, foto poslala (str. 6):
Charlie**

●● *Brigáda na Majsniarovom laze – 12. jún 2020*

No konečne !

Človek by neveril, že aj karanténa môže spôsobiť „absták“!!

Kamaráti, viete o čom hovorím. Tri mesiace bez známych tvárí, bez táborákov, bez krásnych piesní a svojského humoru, skrátka bez kamarátov. No nie je to hrozná?! Samozrejme, že v rámci možnosti sme všetci nejako prežívali a porušovali opatrenie, ale to nebolo to pravé orechové. No a to vyvolalo v nás ten absták – 12. 6. 2020 sme sa u nás na Majsniarovom laze konečne pod

zámienkou brigády zišli a patrične si to aj užili. Kamaráti z Moravy, Bratislavy, Trnavy, Partizánskeho a samozrejme my „lazníci“ z Prievidze. A bolo super, tak ako to má byť. Nálada, muzika, milé tváre, svojský humor. No a popri tom sme postavili aj bránu (krásnu) k ohnisku.

Na Džipovom foto je vidieť tú spokojnosť na našich tvárach. Skrátka konečne!! Kamaráti dík za krásny víkend a odvedenú prácu. Ahoj, dúfam že čoskoro.

Článok poslal: Maják, foto (str. 8): Džipo

●● Chystanie dreva na Vlčom Vrchu – 12. – 14. júna 2020

Vysoko v horách pri Chvojnici na mieste nazývanom Vlčí vrch sa zišli kamaráti z osád Malá vrana, Biela vrana, Vlčí tesák, Biely potok, Pohoda z Prievidze, Martina, Handlovej, Žiliny, Bratislavy. Pripravovali drevo na nadchádzajúce mesiace. Brigáda počas víkendu bola spestrená hraním a spievaním pri ohni a vypil sa aj súdok piva. Hoci sa hralo do noci, už od rána chlanci nosili a kálali drevo. V sobotu prišli aj dievčatá a upiekli brigádnikom výborné zemiakové placky.

Článok: Andy Bábovka; info: Blcha TO Malá vrana Prievidza; foto (str. 9): Ičo Žilina

Napísali ste nám

Vo februárovom čísle v rubrike História TO zaspomínal Šaman Myšina na TO Starci. Spomienky a aj zážitky sú to naozaj nevšedné a zaujímavé. Ježek nám napísal, že keď si jeho manželka Eliz článok prečítala, bola z opísaných udalostí a osudov dojatá.

Za peknú reakciu ďakujeme.

Redakcia

Spomienky na Myšinu od Miška z TO Athabaska

Koncom februára som bola pozrieť na slezine v Drevene dedine. Mala som tam rande so Šperhákom. Prišla som trochu skôr a tak som sa dala do reči s Miškom z TO Athabaska. Všimol si v novom februárovom Trampskom spravodaji článok od Šamana Myšinu o TO Starci. Miško zaspomínal na Myšinu. Spoznali bližšie v r. 1956, keď ho nahovorili, že spolu pôjdu za Bobom Hurikánom na jeho legendárnu chatu do Čiech. Nakoniec ale k Bobovi prišli každý zvlášť, lebo sa dozvedeli, že Myšina tam berie so sebou kamaráta, ktorého nikto z nich nepoznal a to sa ostatným nepáčilo (neskôr sa ním skamarátili). Myšina s kamošom odišli po pár dňoch na iné trampske stretnutie ale Miško – vtedy Kid, Lazy, Gympo a Dawson zostali u Hurikána dva týždne. On chodil denne do práce a chlanci mu zatiaľ porobili čo potreboval opraviť na starej chalupe a prespávali v stanoch. Po večeroch ich Hurikán učil trampským zvyklostiam, bol pre nich akýmsi trampským otcom. Veľmi sa s ním spriatelili,

dokonca aj s jeho starou mamou. Bob pozval chlapcov aj na Silvestra. Na priateľstvo s ním mali krásne spomienky, podobne, ako mnoho iných mladých trampov z celého Československa, ktorých Hurikán k sebe pozýval.

Priateľstvo Athabasky s Myšinom pokračovalo. On ako poloprofesionálny muzikant a výborný gitarista, sa pred viac ako polstoročím podujal naučiť viachlasne spievať tramské pesničky aj takých neznalcov na čítanie z nôt, za akých Miško seba a spoluosadníkov Roya a Lazyho označil. Myšina hlasy pre nich rozpísal a naučil ich spievať nie podľa nôt, ale „z očí do očí“. Stretávali sa kde sa dalo - v Hajzl bare na nábřeží či miestnosti na Klobučnickej ulici, ktorú niekto vybavil. Miško spomínal, aké to mal Myšina ťažké učiť spievať ľudí bez znalosti nôt, ktorí navyše nebol obdarovaní hudobným chápaním. Bolo pre neho náročné dať ich tri hlasy dokopy, ale nevzdal to a trpezlivo s nimi nacvičoval. Napokon sa zúčastnili na potlachu pri príležitosti 20. výročia TO Manila v r. 1967 na Pasekách. Chlapci sa dobre predviedli, a hoci boli medzi mnohými vynikajúcimi muzikantami aj z Brna spočiatku nenápadní, na súťaži v speve to „rozbalili“. Hudobne vzdelaným Myšinom perfektne rozpísané hlasy zaujali a Athabaska získala cenu za spev – mini chatku z dreva.

Spomienky Miška z TO Athabaska 26. 2. 2020 zaznamenala Andy Bábovka

Kamarátka Terka po mojej aprílovej sms-ke, že ani v apríli stretnutie TCB nebude poslala básničku:

Tak sa mi zdá, apríl máj na 90% rozhodne,

ako jún dopadne.

Hoci nás to už dlho zlostí a máme toho už všetci dosti.

Ak to vyjde, Slamka poteší sa, že má zasa hostí.

75. výročie konca druhej svetovej vojny

8. mája 1945 oficiálne skončila 2. sv. vojna. Je to neuveriteľné, ale stále sú medzi nami takí, ktorí si toto obdobie pamätajú. Medzi nimi a j 90 – ročný Čárli z TO Eldorado 1945. K trampingu ho priviedli jeho starší strýkovia ešte začiatkom 40. rokov, keďže trampovať sa aj napriek zákazu vrchnosti chodilo. Opísal mi z toho obdobia zaujímavý zážitok. V rokoch 1943 - 45 chodil do školy v Malackách. V miestnom kaštieli mali Nemci štáb a v jeho suteréne za zamrežovaným okienkom boli uväznené posádky zo zostrelených amerických bombardovacích lietadiel Liberator nad Jakubovom a Jablonicou. Tento typ sa stal významnou vojnovou zbraňou (od mája 1943 na ňom lietali aj letci 311. čs. perute RAF - Royal Air Forces - britské kráľovské vzdušné sily). V r. 1944 a 1945 sa bombardéry B-24 Liberator zúčastňovali aj vojny nad Slovenskom. Pád zostreleného bombardéra nad Jablonicou nemeckými protiletadlovými

delami ukrytými v záhorských borových lesoch Čárli videl – vtedy pásol kravy na lúke v Plaveckom Mikuláši. Z havarovaného lietadla sa mu dokonca podarilo získať gyroskop (zariadenie na meranie, alebo udržiavanie rovnakej orientácie, resp. rovnakého smeru). V borových lesoch mali Nemci protiletadlové delá a Čárli videl ako zasiahnutý Liberator klesá a dymí sa z neho. Postupne z neho vyskakovali parašutisti a napokon lietadlo zmizlo nad obzorom. O chvíľu bolo vidno iba dym z havarovaného stroja. Nemci túto aj druhú posádku zajali a umiestnili do väzenia v suteréne malackého kaštieľa. Okolo neho Čárli ako miništrant prechádzal s pátrom Václavom slúžiť omše. Na amerických pilotov sa chodili cez okienko pozerat' a aj s nimi komunikovali. Jeden z nich totiž vedel nemecky. Tak sa dozvedeli, že najmladší mal 18 rokov a najstarší 24 – to bol veliteľ. Týchto zajatcov Nemci potom vymieňali za svojich. Vtedy Čárli prvýkrát videl uniformy farby khaki, ale čo ho zaujalo najviac boli elektrické zástrčky. Tvorili súčasť čižiem letcov, cez ktoré si túto vysokú obuv po nasadnutí do lietadla a pripojení na zdroj vyhrievali.

Po vypuknutí SNP už išlo spojeneckým parašutistom, ktorí sa zachránili zo zostrelených lietadiel, o život. Prenasledovanie a represie nemeckej armády boli kruté. Napriek tomu sa našli ľudia, ktorí aj napriek riskovaniu svojho života pomáhali. A medzi nimi aj trampí. Americký výsadbár po zostrelení nad Karpatmi putoval po nociach krajinou. Stretol sa s ruským partizánom, tiež sa ukrýval pred Nemcami na území, kde nikoho nepoznal. Čundrák Milan Knapp z TO Utah ich našiel a priviedol k šerifovi Springovi na utahácku búdu nad Mariatálom, dnešnou Mariankou. Tam vojakov ukrývali, nosili im jedlo. Jeden z trampov z osady bojoval v SNP na strednom Slovensku. Prišiel sa na Utah zotaviť a potom spolu s Američanom aj Rusom odišiel k svojej partizánskej jednotke.

Na udalosti pred trištvrte storočia zaspomínal Čárli z TO Eldorado 1945

História TO – Trampská osada Kysel'

Pri pátraní po histórii tejto osady vznikol príbeh prepojenia štyroch trampských generácií:

- Pinkerton (nar. 1922) a chlapani z Spišskej Novej Vsi
- jeho o 9 rokov mladší brat Luby
- Andy Bábovka, o 25 rokov mladšia od Lubyho
- od nej o 10 rokov mladšia Amazonka

D'Ady z Trampského združenia Severka vytvoril akúsi maticu – dotazník. Dotazník pomáha pri kompletizovaní informácií o slovenských trampských osadách. Amazonka z TO Čierna puma spolu s Tikom dotazník využili už pri tvorbe brožúrky o histórii žilinského trampingu. Bábovka zas vedela

o Amazonkinom pátraní a zbieraní údajov o východoslovenských tramských osadách. Pravidelne sa stretáva s Lubym a spomenula si, ako jej raz rozprával o tom, ako jeho starší brat Pinkerton založil TO Kysel'.

A tak v priebehu vyše trištvrte storočia postupne došlo k tomuto prepojeniu štyroch tramských generácií, vďaka ktorému sa mohli doplniť údaje o ďalšej, dovtedy neznámej tramskej osade:

Názov tramskej osady: KYSEL'

Mesto, lokalita: Slovenský raj

Rok vzniku osady: 1943

Osadný flek: nevieme

Osadná vlajka: nevieme

Domovenka: Osadníci mali domovenku, ale nezachovala sa. Vieme iba to, že bol na nej názov osady a obrázok vodopádu

História osady: Luby – Pinkertonov brat si na to spomína takto: Tramská osada Kysel' sa formovala v Bratislave. Jej členmi boli Vilo Zvada, Fero Salviak (obaja overiteľní maturanti na SOS drevárskej v Spišskej Novej Vsi v šk. roku 1942/1943 – info doplnil J. Petřík), Tibor Salviak, Belo Zorkovský a ešte ďalší dvaja, na mená ktorých si nespomínam. Všetci pochádzali zo Spišskej Novej Vsi. K trampingu sa pridali v čase ich študijného a pracovného pobytu v Bratislave z iniciatívy Pinkertona (nar. 1922) člena TO El Cormorane del Tortuga založenej v r. 1932, ktorej šerifom bol známy John Hawkins. Pinkerton ich zoznámil s tramským životom v BA a okolí. Spolu si potom urobili vandre do Slovenského raja. Tam pri vodopáde Kysel' ich Pinkerton vyhlásil za tramskú osadu. Názov osady Kysel' navrhol Pinkerton a domovenku Vilo Zvada. Osada pravdepodobne po vypuknutí Slovenského národného povstania (august 1944) zanikla.

Členovia: Vilo Zvada, Fero Salviak, Tibor Salviak, Belo Zorkovský a ešte ďalší dvaja, ktorých mená sa nepodarilo zistiť.

Kontakty s inými osadami: bratislavské tramské osady

Organizované akcie, činnosť kapely a pod.: Podnikali vandre do Slovenského raja.

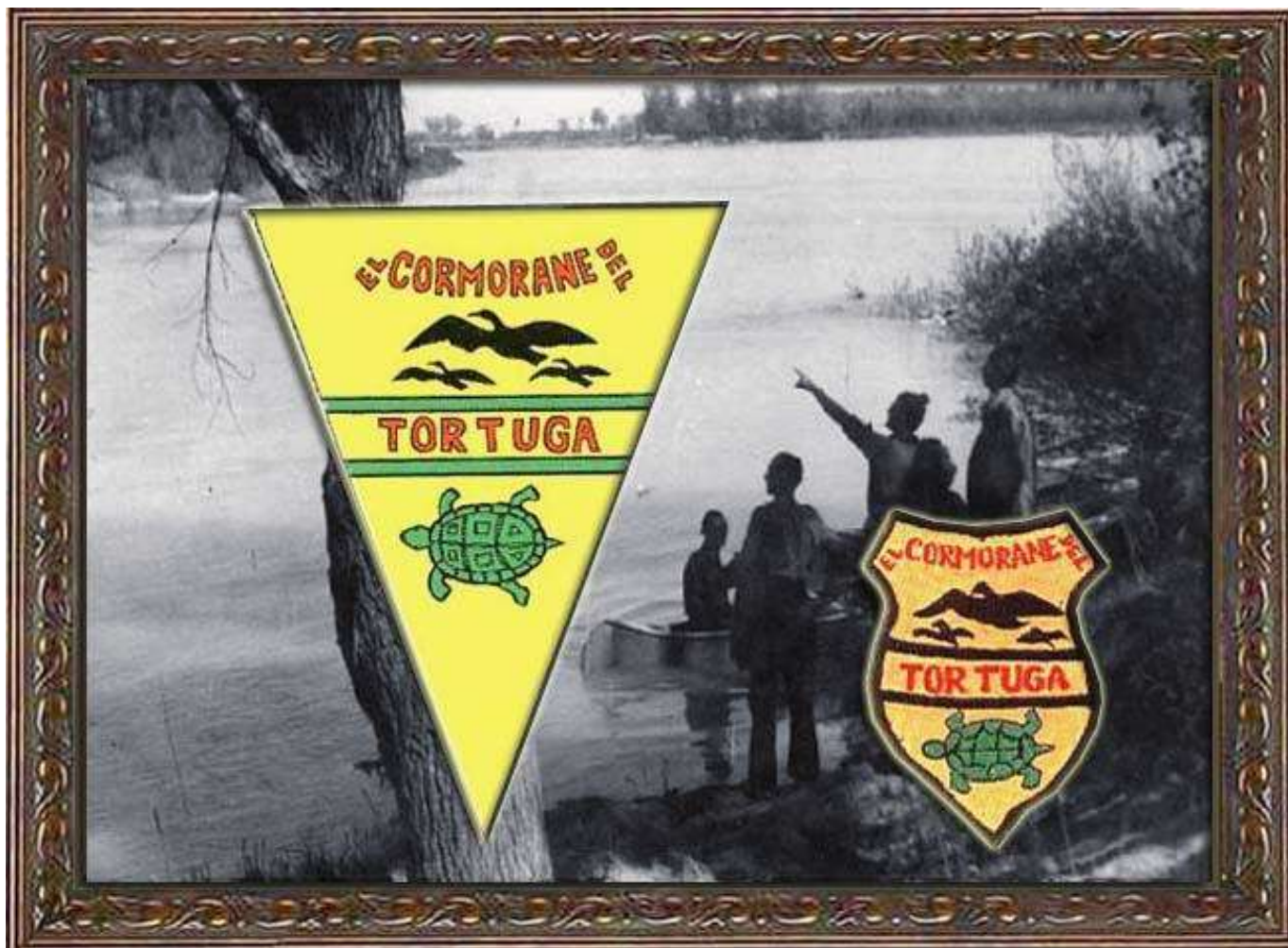
Údaje poskytol:

Luby (Pinkertonov brat), jeho spomienky zaznamenala a výpoveď sprostredkovala Andy Bábovka (redakcia - Tramský spravodaj TC Bratislava a členka TO Pohoda Bratislava), údaje o pôsobení členov osady na SOS

Drevárskej overil – Ján Petrík spisovateľ literatúry faktu a zároveň člen TO Šialený mustang (SNV).

Ďakujeme za vzácny materiál od Lubyho.

Amazonka; foto - Vlajka a domovenka El cormorane del Tortuga, zdroj: trampnet.sk

Vladimír "Malé Vajco - Pinkerton" Domes (26. apríla 1922 -26. augusta 2019). S trampingom začal v tridsiatych rokoch minulého storočia, bol aktívnym členom osád Půlnoční měsíc, Zálesák, Yucatan a slávnej osady Johna Hawkinsa El Cormorane del Tortuga. Funkcionárčil v športových organizáciách najmä vodáckych a lyžiarskych. Bol hlavným iniciátorom stretnutí starších bratislavských trampov, ktorých dedičom sa stal dnešný Tramp club. Zaslúžil sa o archivovanie údajov a fotografií z histórie trampingu na Slovensku. Tieto spomienky zhrnul v súbore "Vander do spomienok viac ako 50 - ročných", ktorý vychádzal na pokračovanie v Trampskom spravodaji - mesačníku Tramp clubu Bratislava v r. 2014 - 2015. V tomto významnom diele mapuje obdobie od 30. rokov minulého storočia až po prelom tisícročí. Spolupracoval s ním jeho mladší brat Luby, ktorý v spisovaní spomienok a skenovaní fotografií z minulosti SK trampingu v Bratislave a okolí pokračuje.

Andy Bábovka

Zálesák – Tédova búda premeny: jeseň 2013, jar 2016, zima 2017, jar 2020, (str.19)

20 km v kanadách po Malých Karpatoch, (str. 19)

Fotorubrika

FOTOGRAFKA PRÍRODY

JANA MATZOVÁ

Janka, viem o Vás, že pracujete v školstve a bývate na východnom Slovensku. Ako ste sa dostali k fotografovaniu?

Áno, bývam priamo „v náručí slovenských hôr“, v Prakovciach na východe Slovenska, kde je z panelového sídliska, na ktorom žijem len pár krokov do lesa. Lesné chodníčky som odmalička prešľapávala hlavne s babkou, ktorá v lete celú rodinu ťahala na prechádzky do lesa a na pobyty v poľovníckych chatách, pretože strýko bol poľovník. Jesennú a jarnú prírodu som si zamilovala aktivitami v prakovskom Klube slovenských turistov a les mi načisto učaroval, keď som pred dvadsiatimi rokmi ochutnala čaro trampingu.

Kedy ste začali s fotografovaním?

Prvý fotoaparát (Smena) som si kúpila z jednej z prvých výplat po nástupe do zamestnania. Fotila som zážitky z výletov a neskôr svoje deti.

Kto Vás priviedol k fotografovaniu prírody?

V živote som sa neraz presvedčila o tom, že každý človek, ktorý nejakým spôsobom vstúpil do môjho života, ma k niečomu zaujímavému priviedol. V súvislosti s trampin- gom som spoznala múdreho kamaráta s trampským menom Tik. Stal sa mojím bratom a učiteľom, a ja som dodnes jeho žiačkou. Sme kolegami pri mapovaní histórie trampingu na východe Slovenska. Za týmto účelom sme prešli lesom stovky kilometrov s foťákmi v batohu a cestou k trampským ohňom sme fotografovali krásy prírody.

Všimla som si, že jeho fotografie sú vždy o niečo lepšie, výstižnejšie a krajšie ako moje. Pýtala som sa prečo a on mi vysvetľoval techniku správneho fotenia. Ja som ho počúvala, ale z technického hľadiska dodnes nie som dobrý žiak. Nechávam sa viesť hlavne vlastnou intuíciou a emóciou.

Aký fotoaparát aktuálne používate?

Mojím spoločníkom na potulkách prírodou je Nikon COOLPIX P340. Získala som ho v roku 2015, ako výslužku za prácu na úspešnom projekte trampského združenia Severka, ktorého som členkou. Zameraní sme na publikačnú činnosť, takže je to služobný fotoaparát a neoddychnu si ani chvíľku. Zachytáva trampskú históriu a mapuje jeho súčasnosť. Ved' už je aj patrične ošúchaný, má

nejaké boľavky a pýta sa do dôchodku, ale ešte ma nikdy nesklamal.

Ako vznikajú Vaše snímky? Postupujete cielene a premyslene, alebo čakáte na momentálnu inšpiráciu?

Najprv ma Tik upozorňoval na to, že práve miňame krásny strom alebo peň. Preto som sa naučila mať oči vždy v strehu. Nikdy nevyhľadávam zábery, nečakám na správnu kompozíciu, všetko nechávam na náhodu a tá vždy niečo prinesie. Ako vravela Popoluška: „co ti brkne do nosu“.

Vaše fotografie ste si roztriedili do vtipne pomenovaných kategórií. Ktoré to sú?

Zaujalo ma, ako kmeň stromu dokáže obrásť a priam „vcucnúť“ všetko, čo mu stojí v ceste. Tak vznikli fotografie kameňožrútov, neskôr plechožrútov a drôtožrútov. Dokonca mám jednu fotografiu

šnúrožrúta – umelý špagát vrastený do kmeňa stromu. Veľmi fotogenické sú strašidelné stromy, ktorým meno vymyslel už spomínaný trampský kolega. Nazval ich Duchovia lesa. Veľmi miľo pôsobia rôzne objímajúce sa stromy, ktorých fotografie dávam do priečinka s názvom Lásky stromov.

Máte z fotografovania v lese nejaké zaujímavé zážitky?

Nevšedný zážitok nie, ale emóciu áno. Raz sme sa vybrali na potulku lesom priamo „na dušičky“. Bolo veľmi sychravé a hmlisté počasie. Takmer každý strom pripomínal nejakú príseru. Keby vzduchom preletela ježibaba na metle, ani by sme sa nečudovali. V ten deň vznikli naše najkrajšie dušičkové lesné fotografie.

Už ste niekedy vystavovali svoje práce?

Ešte nie. O svoje najkrajšie zábery z potuliek sa maximálne podelím s priateľmi na facebooku a počet lajkov mi dáva spätnú väzbu či sa mi to podarilo. Jedna spätná väzba ma priviedla až na stránky tohto časopisu.

K akému poznaniu Vás priviedlo fotografovanie lesa?

V poslednej dobe si pri fotení stromov spomeniem na zaujímavú knihu „Tajný život stromov“ a na rozhovor,

ktorý mi dal poznanie, ako vnímajú stromy indiáni severoamerického kmeňa Cree a veľmi ma to zaujalo. Cítujem presne tak, ako som sa to sprostredkovane dozvedela: „My voláme stromy Stojaci ľudia. Sú to vnímavé bytosti. Ich energia je iná, ako naša, no keď vieš ako, môžeš sa s nimi rozprávať. Choď, pristúp k stromu, pozdrav ho a spýtaj sa, či má pre teba nejaký odkaz. Môžeš sa ho dotknúť, objasť ho, alebo pred ním len stáť a zhovárať sa s ním. Jeho odkaz môže byť vo forme pocitu, obrazu, myšlienky. Keď skončíš, poďakuj sa stromu a na znak vďaka mu obetuj tabak...“ Pochopila som pri tom, že i my, Slováci to vnímame nejakú podobne. Objímajúc stromy si dobíjame životnú energiu.

Ďakujem za rozhovor.

Peter Gogola

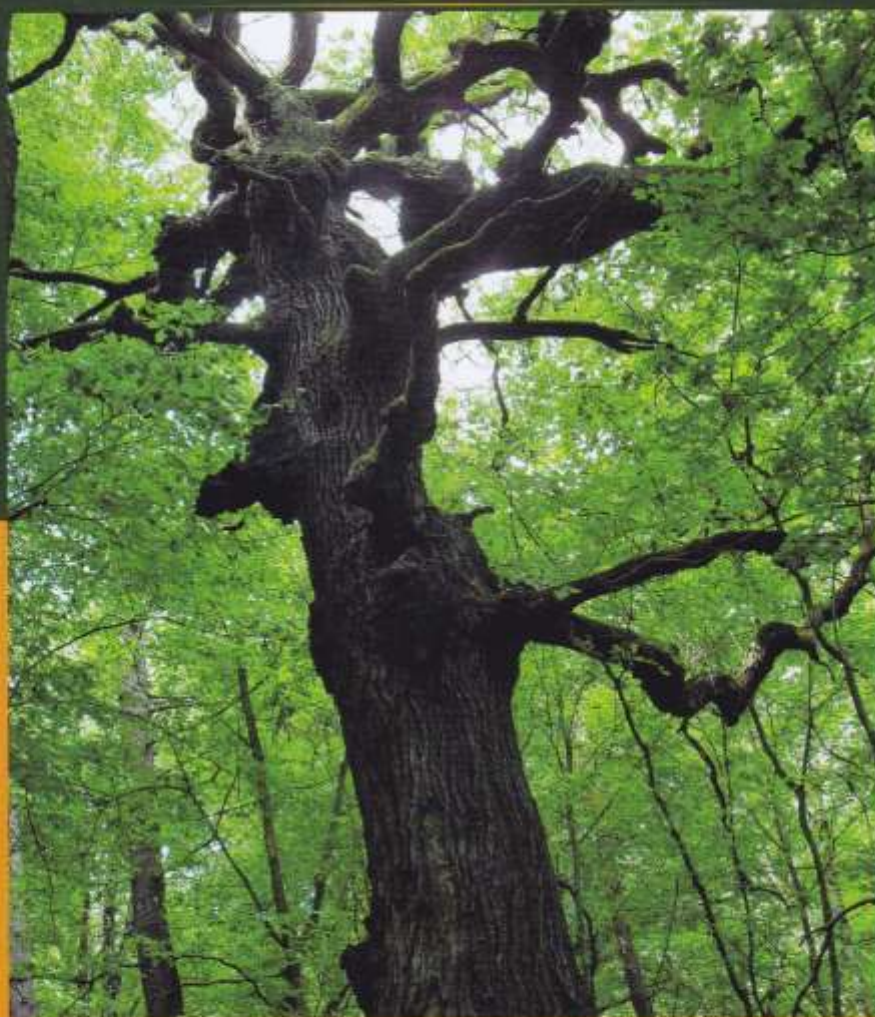

LES

& LETOKRUHY

JÚN 2020

ČASOPIS O LESNOM HOSPODÁRSTVE A SPRACOVANÍ DREVA

ROČNÍK 76

I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII

Mesto Modra, Penzión Huncokár O.Z. Huncokári na Piesku

Vás pozývajú na
LETNÉ SLÁVNOSTI

HUNCOKÁRSKE HODY

v termíne

17. – 18. – 19. júla 2020

v areáli penziónu Huncokár

Modra – Piesok

Piatok 17.7.

Penzión Huncokár

16.30 – otvorenie podujatia

17.00 – 22.00 – Pohoda Jam a hostia

Sobota 18.7.

Penzión Huncokár

14.00 – 16.00 Arion/country/

16.30 – 18.30 – Pekaríngó /tramp/

19.00 – 21.00 – Belasí /country/

21.00 – 23.00 – Uni Song – hodová zábava

Sprievodný program

13.30 – Po stopách horských ľudí (so sprievodkyňou Martinou Kľúčikovou)

14.00 – 18.00 – Stretnutie potomkov Huncokárov (v sídle OZ Potomkovia Huncokárov) – hudobný hosť Rastislav Šipoš, príbehy pamätníkov, ukážky opracovania dreva a ďalšie

14.00 – 18.00 – Pozorovanie Slnka teleskopom (OZ SOLAR Hvezdáreň Senec)

14.00 – 18.00 – Infostan o Geoparku Malé Karpaty

14.00 – 18.00 – Sokoliari Falcatores Modra a spoločnosť Astur

16.30 – Lesy Malých Karpát (s Jakubom Malíkom)

Nedeľa 19.7.

11.00 – Sv. omša pri kaplnke sv. Magdalény

Penzión Huncokár

12.30 – 15.00 Šenkvičká muzika

Podujatie pripravilo Mesto Modra v spolupráci s občianskym združením Huncokári na Piesku.

Areál mestskej vily na Piesku

15:00 – Uvedenie knihy

16:00 – Workshop s Tatianou Sulikovou

17:00 – EduDrama – workshop pre rodiny s deťmi

PIZZERIA

v letnej Kuchyni

SLOVENSKÁ TRAMPSKÁ SKUPINA

25. júla 2020

o 17,00 hod.

v Pizzerii Sibvia

- Kuchyňa

Občerstvenie, guláš, pizze, klobásy, pivo, kofola.